

HINTALOVACSKA

AZ ÉTTERMES OTTHONA PÉCSETT

Személyesség, keresetlenség, spontaneitás. Ezek a szavak jutottak eszembe, amikor megláttam a fotókat Fónagy Dóra építész Benkő Zoltán „éttermes” családja számára tervezett pécsi otthonáról. Benkő Zoltán az elmúlt bő tizenöt évben a főváros meghatározó étteremalapítója volt. Családjának pécsi otthona párlat, esszencia és sűrítmény.

Építész: FÓNAGY DÓRA Fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS
Szöveg: MARTINKÓ JÓZSEF

Az utcai és udvari ablakok sora két irányból is természetes megvilágítást biztosít

A hintaló, ez az osztrák antikvitás a tulajdonos egyik üzletéből, a Lou Lou-ból talált végre otthonra a pécsi lakásban

Benkő a Vigyázó Ferenc utcai Lou Lou résztulajdonosáról, majd a Mák Bisztró, az Innio, a Laci!Konyha, a Laci!Pecsénye, a Faszaládé, végül a NOR/MA pékség, illetve korábban a Bao Bao koncepciójának megalkotója és működtetőjéről. Éttermei sikerében a séfek és vendégek mellett csaknem minden alkalommal főszerepet játszott Fónagy Dóra építész. Barátságuk két évtizede példaértékű, termékenyen és legendás.

Mivel Vifon-levesek feljavításával teltek az egyetemi éveim, majd a Mérlegben, a Greshamben lett belőlem felnőtt ember – sohasem tartottam magam hiteles étteremkritikusnak. Ezért Benkőék éttermeiről ezúttal sem írnék hosszabban. Máshol kezdődött egyébként is a pécsi lakás története.

Emlékeimben úgy él, hogy Fónagy Dóra saját lakásának konyhájában, egy házibulin ismertem meg Benkő Zolit vagy tizenöt évvel ezelőtt. Egy hatalmas serpenyőben határozott mozdulatokkal kevergette a rizotót. A Paulay Ede utcai legfelső emeleti lakásának kellős közepén nagy pelyhekben hullott télen a hó. Az építész ugyanis elbontatta a lakás közepén a tetősíki kifutó lichthof oldalfalait, helyükre üvegfalak épültek, amibe felülről télen beesett a hó. A lakás közepén álló

üvegfülkét mint holmi hógömböt bámulta minden vendég. Ott, abban a pillanatban is egyben volt tehát majd nem minden: rizotó, egy otthon, ami nem pusztán lakás, Fónagy és Benkő.

Hosszú, küzdelmes évek teltek el azóta, az építész tervezett, az éttermes meg nyitott, működtetett, eladott, bezárt vagy újranyitott. Aztán jöttek a gyerekek. Az éttermes küzdelmes élete lassan átalakult, a fókusz máshova került. Végül a nyugalmasabb életet Pécs belvárosának közepén, a nagyszülők szomszédságában, egy nagyvonalú, nagypolgári, belvárosi lakásban találták meg. Szemben sok fővárosi nagypolgári lakással, ez a pécsi lakás nem esett a leválasztások, feldarabolások áldozatául. Kétszázöt négyzetméteres alapterületével egy belső udvar két oldalát övezi, itt az emelet fele, jelenti, L-alakban elrendezve. Ez két jellemző szárnyat jelent, az L két szárát, miközben az utcai és udvari ablakok sora két irányból is természetes megvilágítást ad. Ismerve az előzményeket, a pécsi otthon koncepcióalkítása nem okozhatott gondot. Miközben az egymásból nyíló nappali-gyerekszoba-szülői háló+üvegfalú fürdő eredeti nagypolgári térsora megmaradhatott, ezzel párhuzamosan egy szinte lakásétteremnek ható konyha-étkező épült fel az ingatlan középtengelyében.

Az éttermes küzdelmes élete lassan átalakult, a fókusz máshova került. A nyugalmasabb életet Pécs belvárosának közepén, egy nagyvonalú, nagypolgári, belvárosi lakásban találta meg a család.

Az üvegfalú fürdőszoba a szülői hálóból nyílik

Szívemnek oly kedves gesztusként itt látható az az osztrák régiségesnél húsz éve megvett hintalovacska, amiről anno a Lou Lou-ról szóló korai írásomban már említést tettem. Ez egy olyan gesztus, ami a különféle idő- és emléksíkokat képes összekötni, olyan tárgy, ami kapcsolatot teremt különböző életszakaszok között, és ami az otthonosság érzetét a maga keretlenségében is képes megteremteni. Ilyen objektumként működik a zongora és a gyönyörű kályha is. (vö.: Orson Welles „rózsabimbója” az Aranypolgárban). A L-alaprajz másik szárában a fürdőszoba-lakószoba-kamra

fűződik fel egy hosszabb folyosószakaszra, amit beépített tárolószekrények öveznek.

Ez a lakrész akár vendégapartmanként vagy dolgozószobaként is megállja a helyét.

Ebben az elrendezésben, illetve a fémvázás bútorzat laza kompozíciójában Fónagy Dóra loft-stílusa is felfedezhető. Ebben a szerkesztési elvben az ipariális elemek és az áttört, egymásba folyó, tág terek rendszere – amiben funkcionális zónák kapcsolódnak lazán össze – eredményez élhető, jól működő, kortárs atmoszférájú teret. Személyesség, keretlenség, spontaneitás.

Tervezés és megvalósítás éve: **2020**
 Nettó alapterület: **205 M2**
 Belsőépítész tervező: **FÓNAGY DÓRA**

Egy nagypolgári lakás tárgyai – például a zongora és a gyönyörű kályha is – különböző idő- és emléksíkokat képes összekötni, és ezek az objektumok a maguk keretlenségében is képesek megteremteni az otthonosság érzetét

